

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महानिर्देशनालय

पत्र संख्या: २०७५/७६

च.नं.

Phone: 4258174

4266034

4255707

A.G. Fax : 977-1-4268309

Fax : 977-1-4262798

Post Box : 13328

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

मिति: २०७५/१२/२९

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री प्रमुखज्यू/अध्यक्षज्यू,
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारबाहीको लागि अनुरोध छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)

नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको सन्देश

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालय र लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा १० बमोजिम पूर्णस्वामित्व भएको संगठित संस्थाको नियमितता, मितव्यिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा ऐनको दफा ४ बमोजिम महालेखापरीक्षकले ती निकायको एक एक गरी वा बीच बीचमा छाडके वा केही प्रतिशतमात्र परीक्षण गर्ने गरी लेखापरीक्षणको तरिका, क्षेत्र र अवधि तोकी लेखापरीक्षण गर्न, त्यसबाट प्राप्त तथ्य दर्शाउन, आलोचना गर्न र आर्थिक विवरणउपर रायसहितको प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने कानूनी व्यवस्था छ।

ट्रुंगमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

यस वर्ष ७५३ वटा स्थानीय तहमध्ये ७४७ स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराको सारांश महालेखापरीक्षकको ५६ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गरिएको छ। ६ वटा स्थानीय तहको लेखा स्रेस्ता पेश नभएकाले लेखापरीक्षण सम्पन्न हुन सकेन। आर्थिक कारोबार, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, कानूनको पालना सम्बन्धमा गर्नुपर्ने सुधार र असुल फछ्यौट गर्नुपर्ने विषय समावेश गरी प्रत्येक स्थानीय तहलाई बेगलावेगलै लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको छ। लेखापरीक्षणका क्रममा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता, लेखापरीक्षण मानदण्ड, निर्देशिकाबमोजिम प्रचलित ऐन, कानून, निर्णय समेतका आधारमा परीक्षण मूल्याङ्कन गरिएको छ। प्रदेश र जिल्ला स्तरीय छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्थानीय तहका प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृत तथा अन्य पदाधिकारीबाट प्राप्त सूचना र सुझावलाई प्रतिवेदन तयार गर्दा ध्यान दिइएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को स्थानीयतहको लेखापरीक्षणबाट मूलतः पारित भएका कानूनहरु स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित नभएको, दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीको पदपूर्ति नभएको, सार्वजनिक खरिद ऐनको पालना नभएको, प्रदेश कानूनले तोकेभन्दा फरक/विपरीत पदाधिकारीलाई सेवा सुविधा भक्तानी गरेको, योजना छनौट, सञ्चालन र भक्तानीमा समस्या देखिएको, वितरणमुखी र अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च भएको, आन्तरिक आय तथा राजस्व सङ्कलन व्यवस्थित नदेखिएको, आन्तरिक आयको तुलनामा अत्यधिक प्रशासनिक खर्च भएको, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित नभएको, वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरमा सुधार गर्नुपर्ने जस्ता व्यहोराहरु रहेका छन्।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) अनुसार महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सकेपछि, अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने र ऐनको दफा २०(३) मा स्थानीय तहको प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरी छलफल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएका व्यहोरा उपर छलफल गरी दुङ्गो लगाउँदा लेखापरीक्षणको मूल्य मान्यता एवं स्वार्थ वाभिने व्यवहार नहुने आस्वस्तासँगै स्थानीय तहको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको अपेक्षा गर्दछु। यो स्थानीय तहको सम्बन्धमा दोस्रो प्रतिवेदन हो। संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय तहमा सार्वजनिक स्रोतको समुचित उपयोग गर्दै विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका कार्यलाई उत्कृष्ट नमूनाको रूपमा सञ्चालन गर्न अवसर प्राप्त भएको छ। यद्यपी नयाँ संरचनामा भौतिक, वित्तीय तथा जनशक्ति अभाव जस्ता चुनौति र समस्याका कारण अपेक्षाकृत प्रगति हुन सकेको देखिन्दैन। त्यसैले प्रतिवेदनमा समावेश भएका व्यहोरा र सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको शासकीय व्यवस्था सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु।

अन्त्यमा, सर्वैधानिक जिम्मेवारीअनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा सुझाव दिई सहयोग गर्ने स्थानीय तहका प्रमुख, उप-प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृतहरु लगायत नागरिक समाज र सञ्चारकर्मीहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। साथै, अहोरात्र खटिई समयमै लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्न योगदान गर्ने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महा-निर्देशनालय

पत्र संख्या: २०७५।०७६

च.नं.:

मिति: २०७५।१२।१०

श्री प्रमुखज्यू

हरिहरपुरगढी गाँउपालिका,
सिन्धुली ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

यस कार्यालयबाट हरिहरपुरगढी गाँउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को पेश भएका वित्तीय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजात लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन पक्षको जिम्मेवारी - आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ तथा प्रचलित कानून तथा अभ्यास अनुरूप लेखा राख्ने र राख्न लगाउने, लेखा विवरण तयार गर्ने गराउने कार्यका साथै आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने तथा प्रस्तुतीकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी - प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हो । लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ तथा महालेखा परीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड र अन्य मार्गदर्शन तथा अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका प्रमाणहरु लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार उपलब्ध गराउन पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रूपमा सञ्चित कोष विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :

१. लेखापरीक्षणबाट रु.७९ लाख ३४ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.३५ लाख ८७ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.३ लाख ६० हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.२६ हजार र पेशकी रु.३९ लाख ६१ हजार रहेको छ ।
२. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुन सकेन ।
३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७५।१०।१८ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिकृया सहितको प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्यौट भएका दफाहरु हटाई कायम व्यहोराको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना १३ यसैसाथ संलग्न छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायले त्यहाँको सञ्चित कोष विवरणमा पर्ने असर र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराहरु बाहेक आर्थिक कारोबार, लेखा तथा प्रतिवेदन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र नियमावली, २०६४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानूनबमोजिम रहेको छ ।

(सुर्वप्रसाद ढकाल)
नायव महालेखापरीक्षक

हरिहरपुरगढी गाँउपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७४।७५

परिचय : स्थानीय नेतृत्वको विकास गाँउ स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीपी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गरी स्थानीय सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र स्रात साधन सङ्गत र परिचालन गरी विकास निर्माण लगायतको काम गर्न जनताको सहभागितामा आधारिता दिगो विकासको लाभ समतामूलक तरिकाले उपभोग गर्ने कार्यको लागि यस गाँउपालिकाको स्थापना भएको हो । नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलब्ध हुने स्रोत साधानको अधिकतम उपयोग गरी योजनाबद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मूल्य उद्देश्य रहेको छ । ३ नं. प्रदेशमा अवस्थित यो गाँउपालिका अन्तर्गत ८ वडा, १ प्रीतिनिधि सभा सदस्य, ३४३.७ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल र २७७८७ जनसंख्या रहेको छ ।

स्थानीय सञ्चितकोष : आर्थिक वर्ष २०७४।७५ स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ :

सि.नं.	आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
	विवरण	बनुसूची	रकम		विवरण	बनुसूची	रकम
१	शत वर्षको जिम्मेवारी			१	वित्तीय समानिकरण तरफको चाल बर्च	४	२६०७२९४.११
	क) नगद			२	वित्तीय समानिकरण तरफको पूँजीगत बर्च	४	१४८०७८०४७.७३
	ख) बैंक	१	५२१२८६९.५३	३	वित्तीय अवस्था भुक्तानी		
२	राजस्व (आन्तरिक आम)				क) ऋण भुक्तानी		
	क) आन्तरिक राजस्व		६४१७९५८.४८		ख) व्याज भुक्तानी		
	ख) राजस्व चार्डफोर्ड			४	लगानी		
३	वित्तीय हस्तान्तरण				ऋण लगानी		
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान		२२८००९०००.००		शेयर लगानी		
	ख) सशर्त अनुदान	२	८९१२६४७२.८१		अन्य लगानी		
	ग) सम्परक अनुदान			५	घरेटी बाटी		५९०००००
	घ) विशेष अनुदान			६	कोष बर्च		
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान			७	सशर्त अनुदान तरफको बर्च	२	८९१२६४७२.८१
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान				अन्य वित्तीय बर्च		
	ख) सशर्त अनुदान				सशर्त अनुदान तरफ को ले नि.का.फिता		
	ग) सम्परक अनुदान			८	घरेटी फिता		१६९१४०००
	घ) विशेष अनुदान				स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम		
५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त				चाल व.उ.शि.न. (३६५१९३)		२६३३६४.००
६	घरेटी आमदानी		२४८१४०.००		पूँजीगत व.उ.शि.न. (३६५१९४)		५९६८६६.००
				१०	आन्तरिक श्रोतको बर्च		२३४०९४९.५१
				११	सामाजिक सुरक्षा अनुदान		२४८३३१००.००
				१२	जि.स.स.को बर्च		२६४०००.००
७	सामाजिक सुरक्षा अनुदान (३६५१९३)		२४८३३१००.००		विभिन्न कर दाखिला वाकी (९८४७०.०८)		
८	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास				फार्नेन्जेसी रकम आमदानी (३५१३३५.००)		
	चाल व.उ.शि.न. (३६५१९३)		३६३३६४.००		हि.मि. हन वाकी (३०९.३७)		
	पूँजीगत व.उ.शि.न. (३६५१९४)		५९६८६६.००		सामाजिक सुरक्षा फिता (२०३२००.००)		
					शस्तरि फिता वाकी (५५८२०.००)		
					साठिन वाकी चेक (२२२६२.००)		
				१३	साना सिंचाई सोकै भुक्तानी वाकी		१०९४०००.००
				१४	कारितास नेपाल वाकी		५००००.००
				१५	जि.स.स.को वाकी		१९३७५.००
				१६	अन्य खातामा राजरब आमदानी		१४७५.००
९	साना सिंचाई कार्यक्रम (३६५८४४४) सोकै भुक्तानी		१०१५०००.००	१७	मौज्जात		
१०	जिला समन्वय समितिबाट प्राप्त		२८३३७५.००		क) नगद मौज्जात		
११	कारितास नेपाल		५००००.००		ख) बैंक मौज्जात (४२९५८९७.११)	१	६११४३२८४.६६
	जम्मा		३४८७०७०४५.८२		जम्मा		३४८७०७०४५.८२

हरिहपुरगढी गाँउपालिका, सिन्धुली

दफा	विवरण	रकम
	गाँउपालिकाको आर्थिक कारोबारसंग सम्बन्धित आर्थिक विवरण एवं सेस्टाहरुको लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ को दफा ३ र लेखापरीक्षणका अन्तराप्ति य मानदण्ड तथा मार्गदर्शनको आधारमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा गाँउपालिकाले निक्यौल गरेको जोखिममा आधारित स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना भित्र रही लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरुलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा उपर व्यवस्थापनपक्षसँग छलफल गरी मिति २०७५।१०।०७ मा जानकारी गराए पश्चात कायम भएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।	
	लेखापरीक्षणको कममा कैफियत औल्यापछि गाँउपालिकाले उपभोक्ता समितिलाई रकम उपलब्ध गराउदा उपभोक्ता समितिले प्रयोग गरेको ट्रेक्टर, टिप्पर, डोजर तथा एक्साभेटरको भाडा बापत कट्टी गरेको भाडाकर रु.५२,२३,९४७.३० र विद्यालयलाई दोहोरो निकासा गएको रु.१६,८१,४०६.०० समेत रु.६९,०५,३५३.३० असुल गरी संघिय संचितकोषमा दाखिला भएको प्रमाण पेश भएको छ ।	
१	सेवा प्रवाहः नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलब्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी योजनाबद्ध सहभागितामुलक कार्यकमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलाप सञ्चालन गरेको छ । दरबन्दी अनुसार विषयगत कर्मचारीको अभावको कारण स्थानीय जनताले सेवा प्राप्त गर्न कठिनाई भएको छ ।	
२	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः कार्यालयले प्रचलित ऐन नियमको पालना गरी आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था भरपर्दो र प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ । आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्थाको मूल्याङ्कन गर्दा वार्षिक खरिद योजना तयार नगरेको, जिन्सी खातामा रहेका केही सामानको मूल्य नखुलाई आम्दानी बाँधेको, समितिको कामसँग सम्बन्धित सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गर्ने, तिनको विश्लेषण गर्ने र सो अनुरूप आवश्यक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्ने नगरेको, कर्मचारीहरुको कार्य विवरण तयार नगरेको, स्विकृत दरबन्दी अनुसार कर्मचारी नरहेको, पेशकी समयमा फछ्यौट नगरेको आदि कमीकमजोरी देखिएका छन् । कामको प्रकृति अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार नगरेकोले कार्य सम्पादनमा नियन्त्रण, मितव्ययी र पारदर्शी नहुने हुदौं सो प्रणाली मजबुत र भरपर्दो बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।	
३	कन्टेन्जेन्सी खर्चः : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० को उपनियम ७ मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्ने ढाँचा अनुसुची १ मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा बर्क स्टार्फ चार्ज २.५ प्रतिशत र सानातिना अन्य कार्यको २.५ समेत ५ प्रतिशत कन्टेन्जेन्सी बापत थप खर्च गर्न सक्ने व्यवस्था छ । कन्टेन्जेन्सी खर्च सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालय बजेट तथा कार्यकम महाशाखाको च.न.१६२ मिति २०७०।१।२४ को परिपत्र अनुसार कार्यालयको लागि अनुमान समोवश गरिने ५ प्रतिशत कन्टेन्जेन्सी मध्ये २ प्रतिशत रकम आवश्यकता अनुसार फर्निचर, सवारी साधन, मेशिनरी औजार, सफ्टवेयर निर्माण जस्ता पुँजीगत खरिद तथा निर्माण शीर्षकमा अर्थ मन्त्रालयको सहमती लिई खर्च गर्नुपर्ने र बाँकी ३ प्रतिशत रकमबाट कार्यालय सामान, ज्यामी ज्याला, ईन्धन सञ्चार, भ्रमण खर्च, सवारी साधन मर्मत तथा विविध खर्च गर्न सकिने र त्यस्तो खर्चको स्पष्ट अभिलेख राख्नुपर्नेमा गाँउपालिकाले त्यसरी पुँजीगत र चालु खर्चको सीमा भित्र रही खर्च गरेको र अभिलेख स्पष्ट गरी राखेको देखिएन । कन्टेन्जेन्सी रकमबाट पुँजीगत र चालुखर्चमा अर्थ मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार नियमको उल्लेखित व्यवस्थामा नवद्वने गरी कमश २ प्रतिशत र ३ प्रतिशतको सिमा भित्र रही खर्च गर्न कन्टेन्जेन्सी खर्चको मापदण्ड र खर्चको आधार स्पष्ट गरी कार्यविधि बनाई योजनागत रूपमा खर्च लेखाङ्कन गर्ने व्यवस्था मिलाई भए गरेको खर्चलाई नियमसँगत, मितव्ययी, मापनयोग्य र पारदर्शी बनाउन ध्यान दिनुपर्दछ ।	

दफा	विवरण	रकम
४	पेशकी व्यवस्थापनःआर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ मा पेशकी दिने र फछ्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयमा पेशकी रकमको बिल भर्पाई सहितको विवरण प्राप्त भएपछि ७ दिन भित्र फछ्यौट गरी सक्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँउपालिकाले विभिन्न बजेट शीर्षक लगायत दिएकोकार्यक्रम पेशकी, कार्यक्रम सकेपश्चात तुरुन्त फछ्यौट नगरी अधिकांश पेशकी आर्थिक वर्षको अन्तमा फछ्यौट गरेको छ । साथै पेशकी माथि पेशकी दिने र पेशकी उपलब्ध गराउँदा कार्यक्रम र सोमा लाग्ने रकमको लागत अनुमान तयार नगरी पेशकी लिनेदिने गरेको समेत देखिएको छ । यसमा नियमानुसार सुधार हुनु पर्दछ ।	
५	बजेट पेश गर्ने तथा पारित गर्ने: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालीकावाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय व्ययको अनुमान साथ गत वर्षको वास्तविक आय व्यय , चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरि १५ दिन भित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रै पारीत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँउपालिकाले उपरोक्त तालिका अनुसार २०७४ अषाढमा गाउँउसभावाट पारित गरेको छ ।	
६	श्रोतअनुमान तथा बजेट सीमा: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम गाउँउपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व वाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान,ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलीत वितरणमा, बजेट सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालीकामा पेश गर्ने कानूनी व्यवस्था रहेकोमा गाउँउपालिकाले उपरोक्त कार्य गरेको छैन ।	
७	लक्ष्य प्रगतिको स्थिति - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेका जिल्ला स्तरीय तथा केन्द्रिय स्तरीय आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिम अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । प्रगति विवरण बेगर कार्यक्रमको उपलब्ध मापन गर्ने आधार नहुने हुदा नियम अनुसार प्रगति विवरण तयार गरी पेश गर्नुपर्दछ ।	
८	राजश्व अभिलेख : आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहहरुवाट लेखापरीक्षणको क्रममा राजस्व आमदानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन । यसवाट स्थानीय तहको वास्तविक राजस्व असुली र दाखिला एकिन हुन सकेन । स्थानीय तहवाट समेत यसमा विशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्गन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ ।	
९	सम्पत्ति हस्तान्तरण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७,९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँउपालिका वा नगरपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा गाउँउपालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाइल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सार्ने गरेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आमदानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउन, हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आमदानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।	

दफा	विवरण	रकम
१०	<p>स्थानीय तथ्यांक र अभिलेखः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम गाउँपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था गाउँपालीकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन। स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्यांकले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि बढाउन आवश्यक छ। तथ्यांक बेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ गाउँपालीकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ।</p>	
११	<p>बरबुझारथः मन्त्रालयको मिति २०७३१२२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ वमोजिम गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेशकी तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको गाउँपालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेशकी फछ्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस गाउँपालिकामा समाहित भएका साविकका विषयगत कार्यालयको बेरुजु लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख गाउँपालिकाले यकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले गाउँपालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।</p>	
१२	<p>स्रोत नक्सांकनः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४को दफा ११ वमोजिम प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्सांकन वा गाउँपालिकाको प्रोफाईल तयार गर्नुपर्नेमा सो तयार गरेको पाईएन।</p>	
१३	<p>उपभोक्ता समितिः सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा लोडर, एक्सामेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ। उपभोक्ता समितिबाट तोकिएको जनसहभागिता नजुटाउने साथै कार्यालयबाट गर्ने भुक्तानीमा आनुपातिक कटौती नगर्ने जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश भएका आयोजना उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन गर्ने, योजना हस्तान्तरण नहुने तथा खर्च सार्वजनिक नगर्ने जस्ता कानूनले तोकेका कार्य गरेको देखिएन।</p>	
१४	<p>कल्याण कोषः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवार्थात तथा कानून वमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपादान, औषधिउपचार लगायतका सुविधा उपलब्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्ने व्यवस्थामा स्थानीय तहले कार्यालयलाई कर्मचारी कल्याण कोषको लागि आवश्यक पर्ने रकम जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले यस वर्षको १,०१,७२९.६० कर्मचारी कल्याण कोषको लागि रकमको व्यवस्था गरेको छ। कर्मचारी कल्याण कोष सम्बन्धि कार्यविधि तयार गरी सञ्चालन गर्नुपर्दछ।</p>	
१५	<p>लक्षित समूह खर्चः स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को दफा नं १२ (७) अनुसार लक्षित समूहको मागको आधारमा लक्षित समूहको पूँजी निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरिय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ। कुनैपनि प्रकारका वितरणमूखि कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठिमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले त्यस्ता कार्यक्रममा समेत खर्च गरेको</p>	

दफा	विवरण	रकम												
	देखिएकोले कार्यविधिको परिपालना भएको देखिएन । यस्ता कार्यमा सुधार हुनु पर्दछ ।													
१६	वातावरणीय प्रभाव : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा गाउँउपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायू तथा ध्वनी प्रदूषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ । गाउँपालीकाले यो वर्ष वातावरण संरक्षण, नगर र नदी सफाइ कार्यक्रम चलाएको विवरण पेश गरेकोमा वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको छैन ।													
१७	व्यवसाय कर : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा गाउँपालीकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाको कार्यालयले व्यवसायीहरुको लगत राखी राजस्व असुल गर्नुपर्नेमा गाउँपालिका भित्र कर योर्य कारोबार गर्ने व्यवसायीको लगत राख्ने कार्य समेत गरेको देखिएन ।													
१८	विद्युतिय लेखा : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ मा कारोबारको लेखा राख्नुपर्ने तथा महालेख नियन्त्रकको कार्यालयले निशुल्क रूपमा उपलब्ध गराई सबै नगरपालिकाहरूले Sub National Treasury Regulatory Application (SUTRA) प्रयोग गरी लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले SUTRA प्रयोग गरेको देखिएन ।													
१९	सार्वजनिक परीक्षण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले वर्ष भरी प्रवाह गरेको सेवा तथा खर्चको सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गरेको छैन । ऐन नियमको पालना गर्नुपर्दछ ।													
२०	राजश्वको अभिलेख: गाउँउपालिकाको आठ वडा र गाउँउपालिका कार्यालयबाट राजस्व सकलन गर्ने गरेको छ । गाउँउपालिकाले उपलब्ध गराएको बिवरण अनुसार यसवर्ष निम्न शिर्षकबाट रु.१०,९५,३१६.४८ राजस्व आन्तरिक आय प्राप्त भएको देखियो ।													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>शिर्षक</th><th>आय</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>बहाल कर</td><td>१५४७३४.७०</td></tr> <tr> <td>दुङ्गा गिटी बालुवा</td><td>५४४६८.००</td></tr> <tr> <td>टेण्डर फाराम विक्रि</td><td>११०००.००</td></tr> <tr> <td>मालपोत अन्य</td><td>३८४८९.७८</td></tr> <tr> <td>जम्मा</td><td>१०९५३१६.४८</td></tr> </tbody> </table> <p>गाउँउपालिकाले राजस्व अभिलेख राखेको छैन । लेखापरीक्षणको लागि श्रेस्ता माग गर्दा बैंक स्टेटमेन्टको आधारमा राजस्व अभिलेख तयार गरेको गाउँउपालिकाले जानकारी दिएको छ । यसबाट राजस्वको आम्दानी बास्तविक भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । सबै वडाहरूलाई राजस्वको अभिलेख राख्न लगाई कारोबार तथा अभिलेखको आधारमा राजस्वको मासिक एंवम बार्षिक बिवरण तयार गर्ने तर्फ गाउँउपालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखियो ।</p>	शिर्षक	आय	बहाल कर	१५४७३४.७०	दुङ्गा गिटी बालुवा	५४४६८.००	टेण्डर फाराम विक्रि	११०००.००	मालपोत अन्य	३८४८९.७८	जम्मा	१०९५३१६.४८	
शिर्षक	आय													
बहाल कर	१५४७३४.७०													
दुङ्गा गिटी बालुवा	५४४६८.००													
टेण्डर फाराम विक्रि	११०००.००													
मालपोत अन्य	३८४८९.७८													
जम्मा	१०९५३१६.४८													
२१	आर्थिक कारोबार: गाउँउपालिकाले शसर्त तथा निश्चित अनुदान प्रदान गरेपछि सर्वातका कार्यक्रम वमोजिम र निर्शत तर्फको गाउँ सभाले स्वीकृत गरेको शिर्षकगत गरी लेखा राख्नुपर्दछ । गाउँउपालिकाले सर्वाततर्फको , कृषि, पशु, स्वास्थ्य, सर्वाततर्फको शिर्षकगत खर्चका फाँटवारी तयार गरको छैन । यसबाट कुन शिर्षकमा कति खर्च भयो, बार्षिक कार्यक्रमले तोके भन्दा आर्थिक खर्च भयो वा सिमा भित्रै खर्च भयो एकिन गर्न सकिएन । त्यस्तै वित्तिय समानिकरण चालुतर्फ तथा पुंजीगत तर्फको कन्टेन्जीसीखर्चको फाँटवारी समेत तयार नगदा बजेट खर्च गर्ने नियन्त्रणमा पद्धती अवलम्बन गर्न सकेको देखिएन । यसबाट आर्थिक अनुशासनमा ह्वास आउने देखिएकोले बजेट निर्देशिकाले तोके अनुसार बजेट खर्च गर्ने र लेखा राख्ने तर्फ विशेष ध्यान													

दफा	विवरण	रकम																														
	दिनुपर्दछ ।																															
२२	<p>नपाउने बैठक भत्तास्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धि ऐन, २०७५ को दफा ४ तथा अनुसुची १ मा न्यायिक समिति, विधायन समिति, लेखा समिति र सुशासन समितिका सदस्यहरूले मात्र बैठक भत्ता पाउने उल्लेख छ । गाँउपालिकाले देहाय अनुसार गाँउ सभा, गाँउ कार्यपालिकाको बैठक, वडा समितिको बैठक भत्ता लिएको देखिदा गाँउपालिकाबाट बैठक भत्ता बुझ्ने पदाधिकारी तथा कर्मचारीसँग करकट्टी गरेको रकम घटाई बाकी बैठक भत्ता रु.२७७२७००.०० निजहरुबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>सि.नं</th><th>बिवरण</th><th>बार्षिक सहभागी संख्या</th><th>खर्च रकम</th><th>करकट्टी</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td><td>गाँउ सभा बैठक</td><td>६५१</td><td>९,७६,५००.००</td><td>१,४६,४७५.००</td><td>८,३०,०२५.००</td></tr> <tr> <td>२</td><td>गाँउ कार्यपालिका बैठक</td><td></td><td>३,८८,०००.००</td><td>५८,२००.००</td><td>३,२९,८००.००</td></tr> <tr> <td>३</td><td>गाँउ वडा पालिका बैठक</td><td></td><td>१८,९७,५००.००</td><td>२,८४,६२५.००</td><td>१६,१२,८७५.००</td></tr> <tr> <td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>३२,६२,०००.००</td><td>४,८९,३००.००</td><td>२७,७२,७००.००</td></tr> </tbody> </table>	सि.नं	बिवरण	बार्षिक सहभागी संख्या	खर्च रकम	करकट्टी	भुक्तानी रकम	१	गाँउ सभा बैठक	६५१	९,७६,५००.००	१,४६,४७५.००	८,३०,०२५.००	२	गाँउ कार्यपालिका बैठक		३,८८,०००.००	५८,२००.००	३,२९,८००.००	३	गाँउ वडा पालिका बैठक		१८,९७,५००.००	२,८४,६२५.००	१६,१२,८७५.००		जम्मा		३२,६२,०००.००	४,८९,३००.००	२७,७२,७००.००	२७७२७००.००
सि.नं	बिवरण	बार्षिक सहभागी संख्या	खर्च रकम	करकट्टी	भुक्तानी रकम																											
१	गाँउ सभा बैठक	६५१	९,७६,५००.००	१,४६,४७५.००	८,३०,०२५.००																											
२	गाँउ कार्यपालिका बैठक		३,८८,०००.००	५८,२००.००	३,२९,८००.००																											
३	गाँउ वडा पालिका बैठक		१८,९७,५००.००	२,८४,६२५.००	१६,१२,८७५.००																											
	जम्मा		३२,६२,०००.००	४,८९,३००.००	२७,७२,७००.००																											
	वित्तिय समानिकरण (पुजीगततर्फ)																															
२३	<p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १२ मा उपभोक्ता समितिबाट कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख, मर्मत संभार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनको स्वामित्व उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई देखिए तरिकाले तिनुपर्ने र उपनियम १५ मा हस्तान्तरित आयोजनाको सेवा उपभोग गरेवापत उभोक्ताले तिनुपर्ने सेवा शुल्क तोकन सक्ने र त्यस्तो शुल्क जम्मा गर्ने कुनै कोष खडा गरी सोही कोषबाट त्यस्तो निर्माण कार्य सँचालन तथा मर्मत संभार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । गाँउपालिका र उपभोक्ता समितिबीच नदीतटबन्ध, बाटो बाहेकका खानेपानी, डिप ट्युबेल, कृषि उपकरण जस्ता कार्य सम्पन्न भएपछि निरन्तर उपभोगको लागि त्यस्ता आयोजकको निरन्तर रेखदेख, मर्मत संभारको लागि समिति गठन गरी सेवा सुविधाको आधारमा शुल्क समेत तय गरी योजनालाई निरन्तर दिनुपर्नेमा त्यस्तो देखिएन जसबाट सम्पन्न भएमा योजनाको उपलब्धी स्थितीबारे एकिन गर्न सक्ने अवस्था नभएको सम्बन्धमा गाँउपालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।</p>																															
२४	<p>उपभोक्ता समितिलाई संम्मौता अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि रकम उपलब्ध गराउदा उपभोक्ताले खरिद गरेको निर्माण सामाग्री, श्रम लगायतको बिल विजक तथा बिल एंवम कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा रकम भुक्तानी गर्नुपर्दछ । तटबन्ध सम्बन्धी उपभोक्ताबाट भएको केही कामको श्रेस्ता परीक्षण गर्दा उपभोक्ताले खरिद गरेको परिमाण भन्दा बढी परिमाणको र्याबिन जाली supplying Fabricating of gabion boxes(Heavy) Hexagonal Mesh size 100mm×120mm Box size(2×1×1) including stone packing देखाई बढी भुक्तानी लिएको देखियो । तसर्थ निम्न अनुसारका उपभोक्ता समितिलाई बढी भुक्तानी भएको रु.२८८१७९.५० मा समानुपातिक कट्टी गरी रु.२३०५४३.६० देहायअनुसार असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.न.समिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>बिल बमोजिम को</th><th>हुनुपर्ने परिमाण</th><th>बढी परिमाण</th><th>बिल बमोजिमको दर</th><th>बढी भुक्तानी</th><th>समानुपातिक करकट्टी</th></tr> </thead> </table>	भौ.न.समिति	उपभोक्ता समितिको नाम	बिल बमोजिम को	हुनुपर्ने परिमाण	बढी परिमाण	बिल बमोजिमको दर	बढी भुक्तानी	समानुपातिक करकट्टी	२३०५४३.६०																						
भौ.न.समिति	उपभोक्ता समितिको नाम	बिल बमोजिम को	हुनुपर्ने परिमाण	बढी परिमाण	बिल बमोजिमको दर	बढी भुक्तानी	समानुपातिक करकट्टी																									

दफा	विवरण								रकम																															
२५	३५३/०७५/३ /२२	बाटेनी खोला नदी नियन्त्रण उ.स.	६० घ.मि.	४६ घ.मि.	१४ घ.मि.	३१९४.७०	४४७२५.८ ०	३५७८०.६४																																
	३४४/०७५/ ३/२२	तमोर खोला देखि गुर्जी तटबन्ध उ.स.	१३४ घ.मि.	१०४ घ.मि.	३० घ.मि.	३३०४.७०	९९१४९.००	७९३१२.८																																
	३४५/०७५/ ३/२२	सेतीधर तिनकुना तटबन्ध उ.स.	७२ घ.मि.	४२ घ.मि.	३० घ.मि.	३०४७.९७	९९४३९.१०	७३१५१.२८																																
	३१९/०७५/ ३/२०	बास खोल्मी तटबन्ध उ.स.	६० घ.मि.	४४ घ.मि.	१६ घ.मि.	३३०४.७०	५२८७३.६०	४२२९८.८ ८																																
						जम्मा	२८८१७९.५ ०	२३०५४३.६ ०																																
२६	<p>बढी दरमा भुक्तानी: कृषि कार्यक्रम अन्तर्रागत फलफुल विरुवा खरिद गर्दा गाँउपालिकाले तय गरेको दरमा खरिद गर्नुपर्दछ । कृषि प्राविधिक श्री हृदय कान्त भाले पेशकी लिई निम्न स्थानबाट देहाय अनुसार विरुवा खरिद गर्दा बढी दरमा खरिद गरेको देखिदा बढी भुक्तानी भएको रु.१३०४३६०० को ५० प्रतिशत अनुदान सोको ५० प्रतिशतले हुने रु.६५२९८०० नीजबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>विरुवा आपुर्तको नाम</th> <th>विवरण</th> <th>परिमाण</th> <th>खरिद दर</th> <th>खरिद गर्नुपर्ने दर</th> <th>बढी दर</th> <th>बढी भुक्तानी</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी</td> <td>लिचिको विरुवा</td> <td>२०००</td> <td>६०.००</td> <td>४०.००</td> <td>२०.००</td> <td>४००००.००</td> </tr> <tr> <td>न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी</td> <td>आपको विरुवा</td> <td>५५००</td> <td>५८.००</td> <td>४५.००</td> <td>१३.००</td> <td>७१५००.००</td> </tr> <tr> <td>न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी</td> <td>लिचिको विरुवा</td> <td>१०५२</td> <td>५८.००</td> <td>४०.००</td> <td>१८.००</td> <td>१८९३६.००</td> </tr> <tr> <td colspan="6">जम्मा</td><td>१३०४३६.००</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	विरुवा आपुर्तको नाम	विवरण	परिमाण	खरिद दर	खरिद गर्नुपर्ने दर	बढी दर	बढी भुक्तानी	न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी	लिचिको विरुवा	२०००	६०.००	४०.००	२०.००	४००००.००	न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी	आपको विरुवा	५५००	५८.००	४५.००	१३.००	७१५००.००	न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी	लिचिको विरुवा	१०५२	५८.००	४०.००	१८.००	१८९३६.००	जम्मा						१३०४३६.००			६५२९८.००	
विरुवा आपुर्तको नाम	विवरण	परिमाण	खरिद दर	खरिद गर्नुपर्ने दर	बढी दर	बढी भुक्तानी																																		
न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी	लिचिको विरुवा	२०००	६०.००	४०.००	२०.००	४००००.००																																		
न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी	आपको विरुवा	५५००	५८.००	४५.००	१३.००	७१५००.००																																		
न्यु विजय फलफुल नर्सरी बागबानी	लिचिको विरुवा	१०५२	५८.००	४०.००	१८.००	१८९३६.००																																		
जम्मा						१३०४३६.००																																		
२६	<p>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ मा परामर्श सेवामा रकम भुक्तानी गर्दा १५ प्रतिशत को दरले अग्रिम करकड्डी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थायी लेखा नम्बर लिएको जिल्ला लघु उद्यमी संघ(३०२५५६४४७) ले निम्न अनुसारको कार्य गरी रु.८२९०२८०० भुक्तानी लिदा विल जारी गरेको</p>								१०१०७७.००																															

दफा	विवरण	रकम																								
	<p>छैन । साथै भुक्तानी रकममा १५ प्रतिशतको दरले रु.१२२९९२०० अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्नेमा रु.२९९५०० मात्र अग्रिम करकट्टी देखिएकोले छुट कर रु.१०१०७७०० संघबाट असुलगारी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं.मिति</th><th>कामको विवरण</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>लाग्ने कर</th><th>कट्टी कर</th><th>नपुग कर</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>३३०/०७५/ ३/२१</td><td>ढाकाको कपडा बुन्ने तालिम</td><td>४९३०००.००</td><td>७३९५०.००</td><td>१५०६०.००</td><td>५८८९०.००</td></tr> <tr> <td>३२९/०७५/ ३/२१</td><td>दुनाटपरी बनाउने तालिम</td><td>३२८०२८.००</td><td>४९०४२.००</td><td>६८५५.००</td><td>४२९८७.००</td></tr> <tr> <td colspan="2">जम्मा</td><td>८२१०२८.००</td><td>१२२९९२.००</td><td>२९९५.००</td><td>१०१०७७.००</td></tr> </tbody> </table>	भौ.नं.मिति	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	लाग्ने कर	कट्टी कर	नपुग कर	३३०/०७५/ ३/२१	ढाकाको कपडा बुन्ने तालिम	४९३०००.००	७३९५०.००	१५०६०.००	५८८९०.००	३२९/०७५/ ३/२१	दुनाटपरी बनाउने तालिम	३२८०२८.००	४९०४२.००	६८५५.००	४२९८७.००	जम्मा		८२१०२८.००	१२२९९२.००	२९९५.००	१०१०७७.००	
भौ.नं.मिति	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	लाग्ने कर	कट्टी कर	नपुग कर																					
३३०/०७५/ ३/२१	ढाकाको कपडा बुन्ने तालिम	४९३०००.००	७३९५०.००	१५०६०.००	५८८९०.००																					
३२९/०७५/ ३/२१	दुनाटपरी बनाउने तालिम	३२८०२८.००	४९०४२.००	६८५५.००	४२९८७.००																					
जम्मा		८२१०२८.००	१२२९९२.००	२९९५.००	१०१०७७.००																					
२७	<p>स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धि ऐन, २०७५ को दफा ४ तथा अनुसुची १ मा न्यायिक समिति, विधायन समिति, लेखा समिति र सुशासन समितिका सदस्यहरूले मात्र बैठक भत्ता पाउने उल्लेख छ । ना.सु. यादव प्रसाद आचार्यले लिएको पेशकी फछ्यौटसँग सम्बन्धित श्रेस्ता परीक्षण गर्दा विभिन्न योजना अनुगमन गरेबापत गाँउपालिका अध्यक्ष सहितले २०७५ चैत्र, बैशाख, जेष्ठ र आषाढ महिनामा योजना अनुगमन बापत भत्ता र योजना तर्जुमा तथा राजस्व परामर्श बापत भत्ता खर्च रु.४,२६,०००१०० खर्च लेखेको देखियो । नपाँउने भत्ता खर्च वितरण गरेकोले करकट्टी रु.६३,९००१०० कट्टी गरी भुक्तानी दिएको रु.३,६२,१००१०० सम्बन्धितबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</p>	३६२९००.००																								
२८	<p>नगरपालिकाले विभिन्न कार्यक्रममा कृषकलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा मकैको बिउ, धानको बिउ, पानी तान्ने पम्प, मौरीघार लगायतको सामान उपलब्ध गराएको छ । कृषकलाई बिउ विजन लगायतका सामान उपलब्ध गराउनुपर्व वडा कार्यालयबाट बास्तविक कृषकको पहिचान गरी सोही सिफारिस अनुसार मेशीनरी आदी सामाग्रीमा अनुदान प्राप्त जनाई अनुदान जन्य सामान वितरण भएमा मात्र नतिजामुखी प्रतिफल हुन सक्छ । अनुदान वितरण सम्बन्धी श्रेस्ता परीक्षण गर्दा उपरोक्त विधि पालना गरेको देखिएन भने गाँउपालिकामा अनुदान दिने कृषकको अभिलेख राख्ने र अनुगमन नगर्ने कार्य वितरित सामानको प्रयोग बारे एकिन गर्न सक्ने अवस्था रहेन । यस तर्फ गाँउपालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखियो ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं.। मिति</th><th>विवरण</th><th>खरिद रकम</th><th>अनुदान वितरण</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>३९३/०७५/३/३१</td><td>एभरेष्ट हाईटेक सिइस एण्ड केमिकलस</td><td>४०५०००.००</td><td>२०२५००.००</td></tr> </tbody> </table>	भौ.नं.। मिति	विवरण	खरिद रकम	अनुदान वितरण	३९३/०७५/३/३१	एभरेष्ट हाईटेक सिइस एण्ड केमिकलस	४०५०००.००	२०२५००.००																	
भौ.नं.। मिति	विवरण	खरिद रकम	अनुदान वितरण																							
३९३/०७५/३/३१	एभरेष्ट हाईटेक सिइस एण्ड केमिकलस	४०५०००.००	२०२५००.००																							
२९	<p>विजबृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत धानको बिउ, मकैको बिउ, आलु जस्ता विउविजन खरिद गर्नुपर्व सकेसम्म सरकारी बिउ उत्पादन केन्द्र यदि संभव नभएमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट तोकिएको स्रोत केन्द्रबाट प्रमाणित बिउ खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाँउपालिकाले सरकारी बिउ उत्पादन केन्द्रबाट बिउ भए नभएको सम्पर्क समेत नगरी व्यापारीसँग बिउ विजन खरिद गरेको देखियो । यसरी खरिद गरिएका बिउहरु कार्यक्रमको उद्देश्यहरूसँग मेल खाने गरी गुणस्तर भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । यसतर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान जानुपर्ने देखियो । केही उदाहरण निम्न अनुसारका छन् ।</p>																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं.मिति</th><th>आपुर्तक फर्मको</th><th>परिमाण</th><th>बिउ विजन</th><th>खरिद रकम</th></tr> </thead> </table>	भौ.नं.मिति	आपुर्तक फर्मको	परिमाण	बिउ विजन	खरिद रकम																				
भौ.नं.मिति	आपुर्तक फर्मको	परिमाण	बिउ विजन	खरिद रकम																						

दफा	विवरण					रकम															
		विवरण																			
३१	३९३/०७५/३ /३१	न्यु कृपा एग्रोभेट, सिन्धुली	१८०० के.जी.	मकैको बिउ	१३५०००.००																
	३९३/०७५/३ /३१	एभरेष्ट हाईटेक सिङ्स एण्ड केमिकलस		मिनिकिट	२५००००.००																
	३९३/०७५/३ /३१	एभरेष्ट हाईटेक सिङ्स एण्ड केमिकलस	३५०० के.जी.	धानको बिउ	२१००००.००																
	३९२/०७५/३ /३१	पशुपति एग्रोभेट सेन्टर	४५५ के.जी.	धानको बिउ	२७३००.००																
	३९२/०७५/३ /३१	मैनाली भेट फर्म	१५०५ के.जी.	धानको बिउ	९०३००.००																
	जम्मा				७,१२,६००.००																
	शार्त तर्फ(शिक्षा):																				
३०	ICTपूर्वाधारःविद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका आ. व २०७४/७५ को प्रकरण नं २.१५.११.४९७ मा प्रस्तावका आधारमा सामुदायिक सिकाई केन्द्र मार्फत विद्यालय बाहिर रहेका वालवालिकाहरूलाई सिकाई क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रति केन्द्र २ लाख उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ। गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले यो वर्ष उक्त कार्यक्रमवाट रु २ लाखमा ११ वटा ई हाजिरी खरिद गरी ११ वटा विद्यालयहरूलाई वितरण गरेको देखियो। यसरी सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई निकाशा दिनुपर्ने रकमवाट कार्यक्रम विपरित खर्च लेखेको रकम नियम सम्मत नदेखिएको रु	२०००००.००																			
	वित्तीय समानिकरण तर्फः																				
३१	असम्बन्धित खर्चः आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६ मा स्वीकृत वजेट रकम स्वीकृत निकायको लागि भएको र सोहि अनुसार अन्यत्र प्रयोजनमा खर्च नगर्ने व्यवस्था छ। यो वर्ष कार्यालयले देहायका गोश्वरा भौचरवाट पदाधिकारी तथा कर्मचारी वाहेकका दैनिक भ्रमण भत्ता तथा अन्य संस्थावाट गरेको कार्यक्रमको विविध खर्च भुक्तानी गरेको देखिएकोले उक्त खर्च नियमसम्मत नदेखिएको रु।		१४५५००.००																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>सि. नं.</th> <th>गो भौ नं मिति</th> <th>विवरण</th> <th>भुक्तानी रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>१३६- २०७५/३/२१</td> <td>३ जना व्यक्तिको दैनिक भ्रमण भत्ता</td> <td>२५५००/-</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>१२४- २०७५/३/५</td> <td>थर्पेलिङ्ग गुम्बाको विविध खर्चको विल भुक्तानी</td> <td>१२०००/-</td> </tr> <tr> <td colspan="3">जम्मा</td><td>१४५५००/-</td></tr> </tbody> </table>	सि. नं.	गो भौ नं मिति	विवरण	भुक्तानी रकम	१	१३६- २०७५/३/२१	३ जना व्यक्तिको दैनिक भ्रमण भत्ता	२५५००/-	२	१२४- २०७५/३/५	थर्पेलिङ्ग गुम्बाको विविध खर्चको विल भुक्तानी	१२०००/-	जम्मा			१४५५००/-				
सि. नं.	गो भौ नं मिति	विवरण	भुक्तानी रकम																		
१	१३६- २०७५/३/२१	३ जना व्यक्तिको दैनिक भ्रमण भत्ता	२५५००/-																		
२	१२४- २०७५/३/५	थर्पेलिङ्ग गुम्बाको विविध खर्चको विल भुक्तानी	१२०००/-																		
जम्मा			१४५५००/-																		
	आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनबाट कायम भएका थप व्यहोराहरुः																				
३२	गाउँउपालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकार भरी लागु हुने गरी आर्थिक ऐन, २०७४ स्वीकृत गरी लागु हुने निर्णय गरेको देखिन्छ। उक्त आर्थिक ऐनमा आफ्नो क्षेत्राधिकार भरी एकिकृत सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, व्यवसाय कर, सवारी साधन कर, पार्किङ शुल्क आदी कर सँकलन गर्ने व्यवस्था रहेकोमा सेवा शुल्क दस्तुर मात्र सँकलन गरी सँचित कोषमा दाखिला गरेको देखियो। ऐन जारी गरी लागु समेत गरेको अवस्थामा अधिकांश करहरु सँकलन गरेको नदेखिएकोले कार्यान्वयन पक्ष																				

दफा	विवरण	रकम
	कमजोर देखिएको साथै कर तथा शुल्क सँकलन कार्यविधि गाउँउपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ, भनिएकोमा सो कार्यविधि बनाई लागु गरेको समेत देखिएन ।	
३३	सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८ मा सार्वजनिक निकायले वार्षिक दश लाख रुपैया भन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा गाउँउपालिकाबाट यस आर्थिक वर्षमा वार्षिक खरिद योजना बनाएको देखिएन ।	
३४	गाउँउपालिकाले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार प्रथम, दोस्रो र तेस्रो गरी तिनैवटा चौमासिकमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रम/क्रियाकलाप तथा सोको लागि लाग्ने बजेट सिमा निर्धारण गरिए बमोजिम बजेट खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा गाउँउपालिकाबाट प्राय जसो सबै काम तेस्रो चौमासिक अवधिको आषाढ महिनामा नै रकम खर्च गरको देखिएकोले यस्तो क्रियाकलापबाट प्रभावकारी, मितव्ययी एंव गुणस्तरीय क्रिसिमले कार्य सञ्चालनमा बाधा पुर्न जाने हुदा चौमासिक अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ ।	
३५	भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम १८ मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी/कर्मचारीले भ्रमण समाप्त भएपछि, नियमानुसार खर्च सोधभर्ना विल दाविसाथ भ्रमण प्रतिवेदन समेत सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा अधिंकाश दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च भुक्तानीमा भ्रमण प्रतिवेदन सँलग्न रहेको देखिएन ।	
३६	चालु खर्च तर्फ विभिन्न कार्यक्रममा बजेट खर्च लेखी आर्थिक प्रतिवेदनमा समेत सोही बजेट खर्च कायम गरी सकेको अवस्थामा बजेट खर्च कायम गरी सकेको अवस्थामा बजेट खर्चमा समावेश भै सकेको कर रकम वर्षको अन्त्यसम्ममा पनि दाखिला गरेको नदेखिएकोले दाखिला गर्न बांकी रहेको रकम संघीय सरकारको सम्बन्धित राजश्व शिर्षकहरुमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. ५५७२९.५५	५५७२९.५५
३७	बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ ले कार्यक्रम र बजेट निर्माणमा रु.५,००,००००१०० भन्दा माथिका योजनाहरु मात्र तयार गरी कार्यक्रम बनाउन निर्देश गरेकोमा सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको देखिएन ।	
३८	कार्यालयको तर्फबाट अखिलयार प्राप्त कर्मचारीमा निहित रहने आर्थिक अधिकार अन्तर्गत पर्ने योजना सम्झौता गर्ने, करार सम्झौता गर्ने आदि कार्य अखिलयार प्राप्त व्यक्ति स्वयंमले गर्नुपर्नेमा कानुन सम्मत आर्थिक अधिकार नभएको कर्मचारीले आर्थिक कारोबारसँग सम्बन्धित सम्झौता गरेको कार्य कानुन सम्मत नै भएको हो भन्न सक्ने देखिएन ।	
३९	बोलपत्र/दरभाउ पत्र मुल्यांकन समिति गठन गरिएतापनि सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४७ अनुसारको ढाँचामा गठन गरेको देखिएन । साथै मुल्यांकन समितिले छुट्टै मुल्यांकन प्रतिवेदन समेत पेश गरेको देखिएन ।	
४०	आर्थिक वर्षको अन्त्यमा अ.स.ई. एक वहादुर कोइरालाले कार्याक्रम सञ्चालन गर्न लिएको पेशकी आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फछ्यौट नभएकोले नियमानुसार पेशकी फछ्यौट गर्नुपर्ने रु. १००००.००	१००००.००
४१	विद्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षक/कर्मचारीहरुको तलब भत्ता अनुदान निकासा, छात्रवृत्ति, निशुल्क पाठ्यपुस्तक आदिको रकम विद्यालयको बैंक खातामा निकासा दिएको देखिन्छ । तत्कालीन जिल्ला शिक्षा कार्यालयले गर्दै आएको कामको जिम्मेवारी स्थानीय तहमा जाँदा जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा भएका सम्बन्धित स्थानीय तह भरिका विद्यालय, बाल विकास केन्द्र, सामुदायिक सिकाई केन्द्र एंव कार्यरत शिक्षक/कर्मचारीहरुको अधिकारीक अभिलेख विधिवत् रूपमा स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरेको देखिएन साथै शिक्षा तर्फका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न कुनै पनि निजामती सेवा तर्फका कर्मचारीलाई खटाएको समेत देखिएन, जसले गर्दा अभिलेख, भिडान र सहजिकरणमा कठिनाई देखिएको छ । विद्यालयबाट प्राप्त चौमासिक माग फाराममा श्रोत व्यक्तिको सिफारिसको आधारमा शिक्षक, कर्मचारीहरुको चौमासिक तलब भत्ता सम्बन्धित विद्यालयको बैंक खातामा निकासा दिएको देखियो । स्थानीय तहमा अन्य अभिलेख व्यवस्थित क्रिसिमले नभएको कारणले नियुक्ति, सरुवा, रमाना, स्वेच्छिक अवकाश, अनिवार्य अवकाश, मुत्यु खाली आदि भएका शिक्षकहरुको सो अवधिको चौमासिक निकासा विद्यालयको बैंक खातामा पूरै	

दफा	विवरण	रकम
	अवधिको गएको पछिल्लो चौमासिक रकम निकासा दिंदा अभिलेख भिडान गरी कटाउनुपर्ने देखिन्छ र निवृति शिक्षकहरुको औषधि उपचार, संचित विदा तथा उपदान वापतको रकम सम्बन्धित जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाटै भुक्तानी हुने प्रावधान राखिएकोले नियन्त्रण गर्ने निकै कठिनाई देखिएको हुँदा सेवा निवृति पश्चातको सुविधा रकम भुक्तानी र अन्य चौमासिक तलब भत्ता अनुदान निकासा अनिवार्य रूपमा एउटै निकायबाट कार्यान्वयन गरेमा मात्र नियन्त्रण व्यवस्था प्रभावकारी हुने देखिन्छ ।	
४२	सामाजिकसुरक्षाभत्तारकमबितरणगर्ननिम्नानुसारकार्मचारीहरुलाईउपलब्धगराईएकोपेशकीरक मआ.व. कोअन्त्यसम्पनिफछ्यौटिगरेकोनदेखिएकोलेनियमानुसारफछ्यौटिगर्नुपर्नेरु। वडासचिवगणेशकुमारराई रु. ८,२५,६००/०० वडासचिवराजुकुमारउप्रेतीरु. १८,००,०००/०० वडासचिवप्रेमबहादुररायक्षेत्रीरु. १३,३५,२००.००	३९६०८००.००
४३	धरौटीतर्फः गोश्वाराधरौटीखाताअनुसारबैंकमौज्दातरु५९,०००/००हुनुपर्नेमाबैंकस्टेटमेन्टमारु७०,०००/००मौ ज्दातदेखिएकोलेबैंकमाबढीदेखिएकोरु. ११,०००/००आन्तरिकश्रोततर्फकोआम्दानीभएकोलेउक्तरकमआन्तरिकआयमाआम्दानीबाँधीसके कोदेखिएकोहुँदाधरौटीखातामाखर्चलेखीस्थानीयसञ्चितकोषखातामादाखिलागरीनियमितगर्नुपर्नेरु .	११०००.००
४४	आन्तरिकश्रोततर्फकोआम्दानीमध्येआर्थिकवर्षकोअन्त्यमासमेतरु. ३,७५०/००आन्तरिकआयबैंकखाताबाटस्थानीयसञ्चितकोषखातामाट्रान्सफरगरेकोनदेखिएकोलेउ क्तरकमट्रान्सफरगरीनियमितगर्नुपर्नेरु.	३७५०.००
४५	गाउँपालिकालेपेशगरेकोश्रेस्ता,बैंकनगदीकिताब,मासिकतथावार्षिकवित्तियप्रतिवेदनहरुरएकिकृत आय-व्ययबिवरणबमोजिमयसआर्थिकवर्षमारु. ३४,८६,५७,०४५/८२आम्दानीप्राप्तभैजम्मारु. २८,४३,९०,७६१/१६खर्चभएरु. ६,४२,६६,२८४/६६मौज्दातबाँकीरहनुपर्नेमानगदमौज्दातसहितरु.६,४४,६६,०९७/१६मौज्दातबाँकी देखिएकोले ९बेरुजुदाखिलागर्नेरु५५,८२०/००करदाखिलागर्नेरु१,१०,०४४/०५रम्यादगुञ्जेकोबैंकबाटसटहीहुन नसकेकोचेककोरु. २२,३८२/००समेतगरिजम्मारु१,८८,२४६/०५घटाउदाखुदफरकहुनेरु. ११,५६६/४०मौज्दातबढीरकमकेकसरीबढीहुनआएकोहोयकिनगर्नअभिलेखसँगभिडानगरीश्रेस्ता दुरुस्तराखुपर्नेदेखिन्छसाथैसामाजिकसुरक्षाकार्यक्रमतर्फरु. ३,०३,२४,०००/००बजेटबिनियोजनभैरु. २,४८,३३,१००/००निकासा/खर्चभएकोमावडासचिवहरुलेसामाजिकसुरक्षाभत्तावितरणगर्नपेशकील गेकोरकमपेशकीफछ्यौटिगर्नक्रममारु. ४,३९,७००/००सञ्चितकोषखातामादाखिलागरेकोमासञ्चितकोषखातारखर्चखातादुबैतर्फउक्तरकम आम्दानीबाँधेकोदेखिएकोलेबैंकसँगयथार्थभिडानगरीएकिनगर्नुपर्नेदेखिन्छ।	
४६	मासिकरूपमावित्तियप्रतिवेदनहरुतयारगरीश्रेस्तालेदेखाएकोबैंकमौज्दातसम्बन्धितबैंककोस्टेटमेन्टसँगअनिवार्यरूपमासोहीमहिनामैभिडानगरीश्रेस्तादुरुस्तराखुपर्नेदेखिन्छ।	
४७	आर्थिकवर्ष२०७३/०७४कोआ.ले.प./म.ले.प. प्रतिवेदनमाउल्लेखभएकोअन्तिमबैंकमौज्दातरु. ५२,३८,४१९/०६मध्येकोसाविकगा.वि.स. (वडातर्फकोबैंकखातामारहेको) तर्फकोरु. २५,५४९/५३कमजिम्मेवारीसारेकोरवडातर्फकोरकमगाउँपालिकाकोसञ्चितकोषखातामाट्रान्सफर गरीआम्दानीबाँधेकोनदेखिएकोलेउक्तरकमवडाबाटगाउँपालिकाकोखातामाट्रान्सफरगरीवडाका खाताहरुबन्दगरीउक्तरकमआम्दानीबाँधीनियमितगर्नुपर्नेरु.	२५५४९.५३

दफा	विवरण	रकम								
४८	बित्तिय जवाफदेहीताको स्थिति: लेखापरीक्षण योजना तथा कार्यक्रमको अनुसुची ११ अनुसार कार्यालयको बित्तिय जवाफदेहीताको मूल्यांकन गरी ४ तहमा ग्रेडिङ गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको व्यवस्थापकिय पक्ष, बित्तिय व्यवस्थापन पक्ष, सेवा प्रवाह र खरिद व्यवस्थापन/विकास निर्माणको ५/५ सुचांकको सम्बन्धमा कार्यालयको अभिलेख तथा आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं व्यवस्थापन पक्षसँग छलफल गरी मूल्यांकन गर्दा निम्ननानुसार सुचकहरुबाट ६२ अंक अर्थात बि ग्रेड (धरै राम्रो) तह देखियो । कार्यालयले देहायको जवाफदेहीता मूल्यांकन सुचांकमा ५ अंक भन्दा कम प्राप्त गरेको पक्षमा आगामी दिनमा सुधार गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन ध्यान दिनुपर्दछ ।									
४९	बेरुजु- गाउँउपालिकाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार यो वर्ष असुल गर्नुपर्ने बेरुजु रु.३७ लाख २७हजार, अनियमित बेरुजु रु.३ लाख ६० हजार, प्रमाण कागजात पेश नभएको बेरुजु रु.४ लाख ५२ हजार र पेशकी बाँकी देखिएको रु.४१ लाख ४५ हजार समेत रु.८६ लाख ८४ हजार बेरुजु कायम भएकोमा प्रतिक्रियाबाट भई रु. ७ लाख ५० हजार फछ्यौट भई रु.७९ लाख ३४ हजार बेरुजु कायम भएको छ ।									
५०	अनुगमन तथा मुल्यांकनः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजु फछ्यौट गर्ने व्यवस्था गरेकोमा निम्नानुसार देखिएको छ ।									
	<table border="1"> <tr> <td>गत वर्षको बेरुजु रकम(A)</td> <td>यो वर्षको फछ्यौट(B)</td> <td>बाँकी($C=A-B$)</td> </tr> <tr> <td>३३९३०००.००</td> <td>०.००</td> <td>३३९३०००.००</td> </tr> </table>	गत वर्षको बेरुजु रकम(A)	यो वर्षको फछ्यौट(B)	बाँकी($C=A-B$)	३३९३०००.००	०.००	३३९३०००.००			
गत वर्षको बेरुजु रकम(A)	यो वर्षको फछ्यौट(B)	बाँकी($C=A-B$)								
३३९३०००.००	०.००	३३९३०००.००								
	अच्चाबधिक बेरुजु स्थिति: गाउँउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजु स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ:									
	<table border="1"> <tr> <td>गत वर्षको फछ्यौट गर्न बाँकी(C)</td> <td>यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु(D)</td> <td>यो वर्ष कायम बेरुजु(E)</td> <td>बाँकी($F=C+D+E$)</td> </tr> <tr> <td>३३९३०००.००</td> <td>०.००</td> <td>७९,३३,९६६.८७</td> <td>१,१३,२६,९६६.८७</td> </tr> </table>	गत वर्षको फछ्यौट गर्न बाँकी(C)	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु(D)	यो वर्ष कायम बेरुजु(E)	बाँकी($F=C+D+E$)	३३९३०००.००	०.००	७९,३३,९६६.८७	१,१३,२६,९६६.८७	
गत वर्षको फछ्यौट गर्न बाँकी(C)	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु(D)	यो वर्ष कायम बेरुजु(E)	बाँकी($F=C+D+E$)							
३३९३०००.००	०.००	७९,३३,९६६.८७	१,१३,२६,९६६.८७							

अनुसूची- १

हरिहरपुर गाउँपालिका सिन्धुलीको बेरुजू बर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७४।७५

(रु.हजारमा)

सि. नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	प्रारम्भिक बेरुजू		प्रतिक्रियावाट फल्ख्यैट		वाँकी बेरुजू		वाँकी बेरुजू										
			दफा संख्या		दफा संख्या		दफा संख्या		रकम	अशुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने			पेशकी					
			सैदान्तिक	लगती	रकम	सैदान्तिक	लगती	रकम			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा	
१.	सिन्धुली	हरिहरपुरगाठी गाउँपालिका	३७	२०	८६८४	१	८	७५०	३६	१२	७९३४	३५८७	३६०	२६	-	३८६	३९६१	-	३९६१

अनुसूची- २

स्थानीय तह सञ्चित कोष विवरण

२०७४।७५

प्रदेश नम्बर :- तिन (३)

(रु.हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
१.	हरिहरपुरगाठी गाउँपालिका	सिन्धुली	५२१३	२२८००९	८१९२६	३३५५९	३४३४९४	२८०७७	१४८०७८	१११४०८	२८७५६३	६११४४